

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1884. Första Kammaren. N:o 5.

Onsdagen den 6 Februari.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

Herr Grefven och Talmannen yttrade: Kallad genom Hans Maj:ts Konungens nådiga förtroende att under denna riksdag vara Talman i Första Kammaren, men till följd af sjukdom hindrad att infinna mig vid riksdagens början, anhåller jag att nu, efter återvunnen helsa, och sedan jag inför den tillförordnade regeringen i närvaro af deputerade från denna Kammar aflagt den i Riksdagsordningen föreskrifna ed, få till eder, mine Herrar, fram-bära en vördnadsfull helsning i förening med en lika vördsam an-hållan att i Kammarens vänskap och förtroende få vara innesluten.

Herr *Hasselrot* anmälde att han inställt sig vid riksdagen.

Justerades protokollen för den 27 och 28 sistlidne Januari.

Anmäldes och bordlades Lag-Utskottets nedannämnda ut-låtanden:

N:o 7, i anledning af väckt motion om ändring i 18 kap. 1 § Jordabalken;

N:o 8, i anledning af väckt motion om ändring i 17 kap. 29 § Rättegångsbalken; samt

N:o 9, i anledning af väckt motion om ändring i 7 kap. 3 § Strafflagen.

Första Kammarens Prot. 1884. N:o 5.

Föredrogos, men bordlades å nyo på flere ledamöters begäran Stats-Utskottets den 2 innevarande Februari bordlagda memorial N:o 2 äfvensom Lag-Utskottets samma dag bordlagda utlåtanden N:is 1—6.

Kammaren åtskildes kl. $\frac{3}{4}$ 2 e. m.

In fidem

A. von Krusenstjerna.

Lördagen den 9 Februari.

Kammaren sammanträdde kl. $\frac{1}{2}$ 2 e. m.

Herr Statsrådet *Hammar skjöld* aflemnade Kongl. Maj:ts nedan-nämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o angående förändring i vissa för den inrikes posttrafiken gällande portosatser;

2:o angående eftergift af kronan tillerkänd ersättning för försummad byggnads- och odlingsskyldighet å krononybygget Lantto N:o 12 i Suttajärvi by af Norrbottens län; samt

3:o angående upplåtelse under eganderätt till Vexjö stad af $\frac{1}{2}$ mantal krono Vexjö Domprostegården.

Herr Grefven och Talmannen mottog dessa propositioner med förklarande att de skulle af Kammaren i grundlagsenlig ordning behandlas.

Justerades protokollet för den 2 i denna månad.

Föredrogs och bordlades de nyss aflemnade Kongl. propositionerna.

Anmälades och bordlades Stats-Utskottets utlåtanden:

N:o 3, angående Riksgäldskontorets förvaltning under den tid, som förflutit sedan början af 1883 års riksdag;

N:o 4, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition angående beviljande af vissa förmåner för enskilda jernvägsanläggningar; och

N:o 5, angående föreslagna statsbidrag till vägars anläggning och förbättring, hamn- och brobyggnader, vattenkommunikationer samt torrläggning af vattensjuka marker; äfvensom

Lag-Utskottets utlåtanden:

N:o 10, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående förändrade bestämmelser om prestexamen;

N:o 11, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående prestmöte; samt

N:o 12, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående förändrad lydelse af 3, 58, 69, 88 och 89 §§ i Kongl. Maj:ts förnyade nådiga stadga om skiftesverket i riket den 9 November 1866.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades Herr *Ekenman* under fjorton dagar från den 11 innevarande Februari.

Föredrogs å nyo Stats-Utskottets den 2 och 6 i denna månad bordlagda memorial N:o 2, angående två till Utskottet remitterade motioner om tillägg och ändringar i stadgan den 31 Maj 1878 angående skjutsväsendet.

Herr vice Talmannen: Då Herr Hans Johanssons ifrågasvarande motion afser bestämmelser angående rättigheten att erhålla skjuts, och sådana bestämmelser ursprungligen hafva stått i det kapitel uti Byggningsbalken, hvilket handlar om detta ämne, samt de för öfrigt synas ega sammanhang med de rättigheter, som i dessa hänseenden tillkomma resande i allmänhet, hemställer jag,

att Kammaren måtte förklara, att denna motion bör af Lag-Utskottet behandlas.

Hvad åter Herr Anders Göranssons förevarande motion beträffar, angår den bestämmelser, som inverka på vederbörandes skyldighet att fullgöra ett allmänt onus, emedan iakttagandet af dessa bestämmelser afgör, huruvida skjutslaget skall inträda i sin ursprungliga skyldighet att skjutsa eller icke; och får jag på denna grund anhålla, att Kammaren måtte förklara jemväl denna motion tillhöra Lag-Utskottets handläggning.

Jag tillåter mig meddela den upplysning, att båda motionerna hafva af Andra Kammaren blifvit till Lag-Utskottet hänvisade.

Efter härmed slutad öfverläggning lades förevarande memorial till handlingarna med förklarande att deri omförmälda motioner vore af sådan beskaffenhet, att de borde af Lag-Utskottet behandlas.

Föredrogs å nyo och godkändes Lag-Utskottets den 2 och 6 i denna månad bordlagda utlåtande N:o 1, i anledning af verkställd granskning af Riksdagens Justitieombudsmans embetsförvaltning; hvarefter protokollsutdrag härom justerades och afsändes till Andra Kammaren.

Sedan af ett från Andra Kammaren ankommet protokollsutdrag N:o 46, som nu upplästes, blifvit inhemtadt, att nämnde Kammare lagt nyss omförmälda utlåtande till handlingarna, yttrade Herr Grefven och Talmannen att han, efter samråd med Andra Kammarens Herr Talman, finge föreslå, att vid det sammanträde, som komme att hållas Lördagen den 16 innevarande Februari, skulle anställas val af tjugufyra valmän jemte sex suppleanter för utseende af Riksdagens Justitieombudsman och hans efterträdare.

Detta förslag antogs.

Föredrogs å nyo Lag-Utskottets nedannämnda, den 2 och 6 i denna månad bordlagda utlåtanden:

N:o 2, i anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf Herr A. Huss väckt motion.

Lades till handlingarna med förklarande att motionen vore af beskaffenhet att böra handläggas af Tillfälligt Utskott.

N:o 3, i anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf Herr O. N. Wagenius väckt motion, N:o 114.

Lades till handlingarna med förklarande att ifrågavarande motion vore af sådan art, att den borde af Tillfälligt Utskott behandlas.

N:o 4, i anledning af remiss från Andra Kammaren af en utaf Herr O. N. Wagenius väckt motion, N:o 115.

Lades till handlingarna med förklarande att motionen till sin beskaffenhet vore sådan, att den borde handläggas af Tillfälligt Utskott.

N:o 5, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående rätt till betalning i visst fall för borgade varor.

Bifölls.

N:o 6, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående kungörande af tiden för allmänna tings- sammanträden i vissa domsagor samt för avslutande af ting.

Bifölls.

Föredrogs Lag-Utskottets den 6 innevarande Februari bordlagda utlåtande N:o 7, i anledning af väckt motion om ändring i 18 kap. 1 § Jordabalken.

*Ifrågasatt
lagförän-
dring till be-
redande af
skydd för
källvatten.*

Friherre af Ugglas: Då jag ämnar biträda det slut, hvar- till Utskottet kommit, kunde det måhända synas öfverflödigt att jag yttrade några ord, men jag har icke kunnat med tystnad för- bigå de grundlösa och sanningslösa beskyllningar mot Stockholms stad, som motionären i sin motion tillåtit sig uttala. Han säger der, att kommunen förgripit sig på annans egendom och att man ej skytt att medelst list frantaga annan hans egendom samt att förtroendemännen i rikets främsta kommun ansett med sin vär- dighet förenligt att under sken af lag och rätt tillegna sig annans egendom. Man kan väl icke gerna framkomma med djerfvare be- skyllningar, och jag har därför velat nedlägga en bestämd protest deremot. Förhållandet med denna sak är i största korthet följande. Som det torde vara herrarne väl bekant, hafva många gånger anmärkningar förekommit mot vattenledningsvattnet i Stockholm, och man har därför sökt på alla möjliga sätt att anskaffa medel för att förbättra detsamma. Bland annat har Stockholms drätsel- förvaltning, efter samråd med en af utlandets skickligaste ingenjörer, vidtagit den utväg att utmed Årstaviken uppgräfvat stora djupa samlingsbrunnar, till hvilka vattnet skulle insippa och derigenom underkastas en föregående filtrering på helt naturlig väg. En af

*Ifrågasatt
lagförän-
dring till be-
redande af
skydd för
källvatten.
(Forts.)*

dessas brunnar kom verkligen att grävas på det af motionären antydda stället och, då man började pumpa från denna brunn, blef förhållandet, såsom motionären uppgifvit, att källan vid Grunds- borg inom några dagar sinade ut. Dagen efter det detta inträffat, anmälde förhållandet för mig. Jag hade redan påföljande dag sammanträde med dåvarande disponenten för Grundsberg och efter detta sammanträde blef det beslutadt, att all pumpning från ifråga- varande brunn genast skulle upphöra, emedan man insåg att in- rättningen eljest lede skada, såvida icke bolaget ville medgifva att på stadens bekostnad anlades ett särskildt rör från vatten- ledningen. Alltsedan denna tid har emellertid pumpning icke före- tagits från denna brunn, annat än så mycket, som icke kunnat skada inrättningen, och inga nya klagomål från inrättningens sida hafva heller kommit stadsmyndigheterna till handa. Under sådana förhållanden och då man icke på förhand kunde veta, att denna brunn skulle draga vattnet från inrättningens källor, kunde man ju icke, då nu brunnen en gång var gräfd, göra annat än upphöra med pumpningen, så snart olägenheterna förspordes. Långt ifrån att klaga, borde bolaget vara staden tacksamt, som inköpt Grundsberg för ett belopp måhända motsvarande dess dubbla värde. Jag anhåller om bifall till Utskottets betänkande, men har icke stillatigande kunnat låta dessa beskyllningar framställas.

Öfverläggningen förklarades härmed slutad, och Utskottets i förevarande utlåtande gjorda hemställan bifölls.

Föredrogos och biföllos Lag-Utskottets den 6 i denna månad bordlagda utlåtanden:

N:o 8, i anledning af väckt motion om ändring i 17 kap. 29 § Rättegångsbalken; och

N:o 9, i anledning af väckt motion om ändring i 7 kap. 3 § Strafflagen.

Herr *Anderson, Albert*, uppläste en motion, N:o 44, om af- låtande af skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utredning beträffande undervisningen i de enskilda högre skolorna för kvin- lig ungdom, m. m.

Hänvisades till Kammarens Tillfälliga Utskott N:o 2.

På framställning af Herr Grefven och Talmannen beslöts att de utskottsbetänkanden, som denna dag blifvit bordlagda, skulle sättas främst å föredragningslistan för nästa sammanträde.

Justerades tre protokollsutdrag för detta sammanträde, hvar efter Kammaren åtskildes kl. 2 e. m.

In fide

A. von Krusenstjerna.
